

15748.

1668, 40 4

43

ADSPIRANTE. S. S. TRIADE.
MAGNIFICO. JCTORUM. IN. ILLUSTRIS-
SIMA. ATQUE. CELEBERRIMA. PROPTER. SALAM. ACADE-
MIA. ORDINE. SUFFRAGANTE
PRÆSIDENTE,

VIRO. MAGNIFICO. PRÆNOBILISSIMO. AMPLISSIMO
CONSULTISSIMO. EXCELLENTISSIMOQUE.

DN. ERNESTO. FRIDERICO.

SCHRÖTERO, HEREDITARIO. IN.
Wickerstätt. JCTO. ET. ANTECESSORE. HUIUS.
ALMÆ. SALANÆ. FAMIGERATISSIMO. CONSILIARIO
SAXONICO. SPLENDIDISSIMO. FACULTATIS. JURIDICÆ. CURIÆ.
PROVINCIALIS. ET. SCABINATUS. ASSESSORE. GRA-
VISSIMO p. t. RECTORE. ACADEMIÆ.

VENERANDO

DN. PATRONO. ET. PRÆCEPTORE
SUO. COLENDISSIMO.

DISPUTATIONEM. IURIDICAM.

DE

SUCCESSIONE. AB.
INTESTATO.

IN. AUDITORIO. JCTORUM.

P. P.

PETRUS. SCHULTZ. STENDA-
LIA. PALÆO-MARCH.

AUTOR.

A. O. R. M. DC. LXVIII. DIE. MENS.

H. L. Q. C.

43

JENÆ, Typis JOHANNIS WERTHERI.

AT PIRANIE 23 TRADR
MAGNUS VICTORIO VAVI

IN ADRIE
IN ADRIE

IN ADRIE
IN ADRIE

IN ADRIE
IN ADRIE

IN ADRIE
IN ADRIE

IN ADRIE
IN ADRIE

IN ADRIE
IN ADRIE

IN ADRIE
IN ADRIE

IN ADRIE
IN ADRIE

I. N. D. N. J. C.

Th. I.

Aulus Egregius LL. peritus in *l. 25. pr. de liberat. legat.* rectè & prudenter scripsit, frequentiora ac quotidiana potius esse tractanda, quàm rarò contingentia. Nemo autem qui vel mediocriter saltem in juris studio versatus fuerit, inficiabitur, successionis ab intestato materiam & quotidianam & frequentissimam esse, imò penè nullam juris Civilis materiam reperitur, quæ tam multiplicem habuerit mutationem & correctionem, quàm præsens hæc materia, quæ tota quasi est reformata in Nov. 118. ex qua sola fere de hac materia judicamus, ac adeo utilis est, ut de ejus utilitate, frequentia, præstantia, sermonem per longum facere supervacaneum sit, siquidem omne illud frustraneum, quicquid rei satis demonstratæ superadditur. Idcirco primarias quasdam quaestiones de hac præfenti materia proponere placuit.

Th. 2. Defertur autem hæreditas vel ex ultimâ voluntate defuncti; vel ex prætoris jurisdictione per bonorum possessionem; vel ex solâ juris Civilis provisione, quæ dicitur successio legitima, quia lex & jus civile immediatè & proximè vocat agnatas vel cognatas personas ad successionem, non intercedente voluntate alterius. Est autem Successio ab intestato nihil aliud, quàm tacitum testamentum, ex voluntatis conjecturâ, ut eleganter Grotius de *J. B. p. lib. 2. c. 7. n. 10.* Cæterum cum jura successionis ab intestato alia veteri, alia novo jure sint observata: Illo omisso, de hoc in præfentiarum tractabimus, & hodie hæc materia de successione ab intestato non ex Digestis, sed potius ex Codice, potissimum verò ex Novellis & Recessibus Imperii est petenda: præsertim verò in Nov. 118. jus novum traditum est, quæ etiam

A 2

per

per totum Imperium Romano-Germanicum observatur, nisi quatenus legibus municipalibus & speciali statuto alicubi locorum restricta est. Primo omnium præmittemus certa principia, quæ erunt pauca, certa & evidentiâ, ut ab omnibus & possint & debeant admitti: primum principium est: Parentes esse causam liberorum, hos verò illorum esse partes quasdam, ut habet Arist. 5. *Erbic.* & ab omnibus conceditur: Cum verò natura per procreationem hominum nihil aliud intendat, quam ut parentibus mortuis alii in ipsorum locum succedant, qui idem illud in vita civili præstare possint, quod parentes præstiterunt, apparet, parentes naturaliter obligatos esse, sibi relinquere & efficere similes quantum fieri potest, hoc argumento: per quodcunque natura intendit conservare genus humanum, per illud quoque obligat homines mortales sibi relinquere & efficere similes; Ratio majoris est, cum natura intendat conservationem humani generis, ut sc. perpetuo, aut ad illud usq; tempus, quod DEO & Naturæ Autori placet, durent in individuis humanis, quæ mortalia sunt, & tamen illud in individuo obtinere non possit, necesse fuit, ut illud obtineatur saltem in genere, sc. ut individua illa mortalia alia producant, & quidē sibi similia. Si enim sibi similia non procrearent, non esset idem genus humanum; adeoq; quoniam natura præcisè intendit conservationē generis humani, oportet illos qui procreantur, & per quos illud fit conservandū, eosdem vel similes esse illis, qui sunt mortui, in quorum locum succedere tenentur. Atqui procreatio liberorum est id, per quod natura intendit conservationē speciei generis humani. Ergo per procreationem liberorum natura intendit, ut parentes liberos sibi generent et efficiant similes. Firmiter itaque nobis esto probatum, parentes naturali jure teneri ad procreandos & efficiendos sibi similes.

Th. 3. Ut autem similes parentibus reddantur, necesse est ut. 1. vivant, vivere autem non possunt nisi alimenta habeant. Et qui dat formam, dat quoque quæ ad formam sunt necessaria, dictum est Aristotelis: quare qui causa est ut homo existat, quantum in se est, & quantum necesse est, prospicere ei debet, de his, quæ ad vitam humanam, id est, naturalem ac socialem

lem, nam ad eam natus est homo, sunt necessaria. Ea de causa instinctu sc. naturali, cœtera quoque animantia proli suæ, quantum necesse est, alimenta suppeditant. Sic igitur argumentor: Sine quocunq; partus editus non potest parenti fieri similis, ad id parens simpliciter & jure Nat. obligatur. Atqui alimenta sunt talia. Ergo. Nam quicumque tenentur curare quantum in ipsis est, ut aliqui vivant, sive vitam sustentent, illi etiã naturaliter tenentur illis alimenta suppeditare; Ratio majoris est, quia nullum animal præsertim homo, absque alimentis vitam retinere potest. Atqui tales sunt parentes, qui naturaliter ad hoc sunt obligati, ut vitam suorum liberorum quantum in ipsis est, curent, Ergo. Ipsa quoque natura satis apertè hoc indicat, dum in illa muliere, quæ peperit, lac oriatur, quod nulla ipsius arte neque opera oritur, imò ipsa invita sæpius nascitur, quod nulli alibi usui est, quam alendo recens nato partui. Probavi ergo naturam ipsam parentibus etiam invitis alimenta in corporibus parentum producere, quibus recens nati possint ali, quod certum & indubitatum signum est, parentes ad alendos liberos naturaliter esse obstrictos, & si sponte nolint, cogi posse. Magnific. Dn. Eichel. Præceptor olim atque Patronus meus colendissimus *Traët. de jure quo naturaliter liberi, & parentes sibi invicem sunt obstricti; Quod quidem jus Romanum fatetur & imperat. princ. l. de J. N. G. C. idem Justinianus l. unica. vers. fileat. C. de rei uxor. act. Idem l. 8 §. C. 5. de bonis quæ lib. in potest. patr. Constit.*

Th. 4. Non autem sufficit liberos natos vivere vitam animalis, adeoque habeant alimenta saltem, quibus vitam suam ut reliqua animalia bruta transigant, ita enim à brutis parum differrent: quia & ipsa ad aliquod tempus pullis suis de pabulo prospiciunt. Verùm cum non tantum animal sit educandum, sed homo; exinde præterea requiritur, ut vivant potissimum vitam hominis, quæ vitam animalium brutorum longe antecellit. Non enim homo dicendus est, qui externam gerit hominis figuram: sed qui hominis vivit vitam. Et nullum orbis hic sæpius habet animal homine, qui non rectè educatus est. Benè Aristoteles & verissimè *lib. 1. polit. cap. 2.* Cum autem vita hominis in eo consistat, ut præter conservatio-

nem corporis, etiam animus rectè sese habeat, & operationes suas eo modo, quo debet, exferat, hinc evidenter apparet, ad vitam hominis bene curandam etiam hoc requiri, ut liberi usu rectæ rationis instruantur, hoc argumento: Quicumque naturaliter tenentur curare vitam liberorum, illi tenentur eos potissimum usu rectæ rationis instruere; Ratio majoris est, quia potissima vitæ pars hominis consistit in bonis operationibus animi: vivere enim est operari. Præterea neque simpliciter sufficit curare tum corpus tum animum ipsius prolis, sed quoniam tenetur filius vivere vitam non tantum hominis, verum etiam civilem, ideoque debet succedere in locum demortui sui parentis, ejusque vicem & locum iterum supplere, apparet patrem rursus naturaliter teneri filio suppeditare ea sine quibus vitam civilem vivere non potest; nam quicumque tenetur sibi similem relinquere, ita ut si is moriatur, sui & vicem & locum supplere possit, is necessariò tenetur illi quoque relinquere ea sine quibus vita civilis nullo modo vivi potest. Atqui parens tenetur sibi similem relinquere. Ergo.

Th. 5. Vita autem civilis non potest servari absque aliquo apparatu instrumentorum vitæ, adeoque exinde evidenter consequitur, parentem teneri liberis suis talem apparatus s. copiam instrumentorum relinquere, quæ sufficit ad novam familiam inchoandam; quodcumque enim pater filium suum 1. produxit. 2. eum aluit. 3. sufficienti usu rationis instruxit. 4. ipsi etiam copiam aliquam instrumentorum vitæ suppeditavit, ut inde propriam familiam inchoet, ut iterum sibi similes possit procreare, tunc demum pater revera sibi similem procreavit, & effecit; quodcumque enim pater filium suum eo produxit, ut possit idem præstare, quod præstat & præstitit parens & in Re- pub. & in familia, jam demum sibi similem effecit, & suo debito paterno, ad quod à natura obligatus erat, satisfecit, & tum demum emancipatio naturaliter justa est. Quanta autem illa copia esse debeat, hoc jure naturali non est determinatum, sed tanta requiritur, quanta ad constituendam propriam familiam sufficit, & ut similis fiat ei, qui ipsum suscepit. Hinc apparet, quod Aristoteles demonstrat *lib. 8. Ethic.* parentes vel omnia, vel

vel pleraque certè in gratiam liberorum suorum acquirere, & dicitur ipsa parentibus insita naturalis erga eos *σπερὴ* atq; charitas, ut non tantum de necessariis, sed etiam de his, quæ ad vitam suavius honestiusque transigendam pertinent, liberis suis prospiciant, & hâc in re à brutis magnum fecerit divortium. Huc spectat illud Apostoli Pauli *2. Corinth. XII. v. 14. ἡ οὐκ οφείλει τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσι ἰσοτελεῖν ἀλλ' οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις.* Non liberi parentibus, sed parentes liberis rem congerere debent. Quibuscumque enim naturaliter tenemur suppeditare copiam aliquam instrumentorum vitæ ad novam familiam inchoandam, in illorum gratiam aut omnia aut pleraque nostra bona acquirimus. Atqui liberi nostri sunt tales. Ergo. Jam in quorum gratiam aut omnia aut pleraque nostra bona acquirimus, illi bonorum nostrorum sunt domini; Ratio majoris eleganter habetur *lib. 1. polit. Arist.* quia dominum esse, nihil aliud est, quàm rem, quam habemus, esse in gratiam nostri, ita ut nobis super illa re liberrima dispositio competat ad quemvis usum, qui nobis placet, transferendi. Atqui liberi sunt tales. Ergo. Hinc apparet liberis partem aliquam bonorum jure naturæ à parentibus deberi; quæ ipsis eripi ab illis non potest, nisi institutum naturæ violare velint. Neque hoc tantum demonstrat Arist. sed nostra jura Rom. profitentur idem disertis verbis *l. 11. ff. de lib. & posth. hered. instituend. §. 2. l. de hered. qual. & differ. Vivo quoq; patre (liberi) quodammodo Domini existimantur. Unde etiam si quis intestatus moriatur, prima causa est in successione liberorum.* Rursus parallelus locus est in *§. 2. l. de heredit. qua ab intest. Et statim morte parentis quasi continuatur dominium.* Et sacra nostra scriptura eleganter convenit, quando Paulus in Epist. ad Galat. *IV. v. 7.* ait, Si filius, ergo hæres. Abraham quoque cuncta dedit quæ possederat Isaaco *Gen. XXV. v. 5.* hinc intelligimus quoque eadem ratione illud Paulinum *1. Tim. V.* quando ait, illum, qui liberis suis non prospiciat, pejorem esse Ethnico & Judæo: hoc enim pugnare cum jure naturæ, quod jus naturæ etiam Ethnicus & Judæus servat, cum Christianus non tantum jus naturæ, verum etiam supra jus naturæ opera charitatis & dilectionis præcipue suis liberis exhibere debeat.

Th. 6.

Th. 6. Quando autem parentes moriuntur liberis suis adhuc impuberibus, minoribus, aut majoribus, Plutarchus in eleg. libello de proli amore scribit οἱ παῖδες ὡς Φείνημα τὸν κλύ-
εγν ἐκ δὲ χόμειν: liberi hereditatē ut sibi debitā expectant. Idē quoque Iustus Paulus tradit in l. 10. ff. pro soc. Et quia plerumque vel à parente, vel à liberto quasi nobis debitum hæreditas obvenit. Imò orbis vox & mos est, liberos naturaliter esse parentum hæredes, & qui nondū familiam propriam constituerunt jure naturali, tanquam debitum quoddam parentum hæreditas illis debetur: exceptio tamen est, si pater se polluit Crimine læsæ majestatis, tunc neque ab intestato, neque ex testamento succedunt, si autem pater hoc non commisit, adeo illis hæreditas debetur, ut licet, parentes testamentum fecerint, & aliter de illis bonis disposuerint, testamentum illud jure naturali sit nullum, quamvis jus naturale hac in parte jura civilia limitaverunt, & illud debitum paternum seu naturale Rom. astrinxerunt ad quartā sc. legitimā partem bonorum paternorum, & necesse est, ut liberi illam quartam habeant honorabili institutionis titulo, quod hodie in praxi stricte observatur, & pater secundum nostra jura civilia de reliquis potest disponere, de legitima autem disponere prorsus non potest. Si autem parentes moriuntur & relinquunt partim liberos impuberes, partim justè emancipatos, tunc naturaliter impuberibus illis liberis alimenta prius sunt, detrahenda ex hæreditate patris, ut illi alimenta habeant præcipua, usque ad id tempus, quo novam familiam possunt constituere. Tantum quoque debetur illis, quantum jam tum acceperunt emancipati, & tandem quod superest æqualiter inter se dividunt.

Th. 7. Ex hoc fundamento natum est jus conferendi, cum enim pater omnibus suis liberis æqualia debeat, ita ut singulos suos liberos & alat, usu rationis instruat, & partem aliquam bonorum etiam exhibeat, & verò contingere possit, ut pater moriatur aliis liberis emancipatis, qui illa omnia acceperunt, aliis autem impuberibus, qui talia non acceperunt, ne aliqua inæqualitas inter eos oriatur, necesse est, ut illi, qui jam tum acceperunt bona, illa in hereditatem conferant, hoc est, illa bona

bona sic habeant ac si hereditate adhuc inessent, & sic illa sibi tanquã pars quãdã jam daretur, Germani dicunt dasi sie es mis- sen in die Erbschafft ein werffen und sechs hernacher furhen lassen. Hac ratione per jus collationis sive conferendi liberi redduntur inter se se æquales, ita ut nemo illorum plus accipiat. Ita se se habent causæ successionis ab intestato in descendantibus & ho- rum causa præ reliquis omnibus potior est, & per consequens prima causa successionis descendantium est, quod sic probo: Quorumcunque gratia bona plerumque acquiruntur, & in qui- bus duplex causa successionis est, illorum causa successionis po- tissima est & reliquis omnibus præfertur, quorum gratia vel bona non acquiruntur, vel in quibus duplex causa succedendi non adest. Atqui tales sunt liberi, Ergo. Ita se se habet in libe- ris, qui ex corpore nostro procreati sunt, & sunt liberi primi gradus.

Th. 8. An autem idem juris sit in illis, qui non ex cor- pore nostro, sed à liberis sunt procreati, quales sunt nepotes, & rursus qui ex his sunt nati, quales sunt pronepotes, & rursus qui etiam ex his sequuntur & sic deinceps, h. e. abnepotibus, ad- nepotibus, videtur adhuc in jure Nat. esse quodammodo du- bium: quandoquidem nepotes suos habent parentes, quos ob- ligatos sibi habent, apparet avum simpliciter nepotibus suis non esse obligatum, nam pater jure Nat. ad aliud non tenetur, quam ad relinquendos & efficiendos sibi similes, jam quando is re- liquit & effecit sibi similes ab obligatione sua est libera- tus. Quicumque vero ab obligatione est liberatus, ille non amplius debet; Atqui avus qui filium eo produxit, ut propriam familiam constituerit, & iterum liberos pro- creaverit, ab obligatione sua est liberatus, Ergo ejusmodi avus nepotibus suis nihil debet, multo minus debet suis pronepoti- bus, abnepotibus &c. quoniam proprios sibi obligatos habent parentes: ast quoniam fieri potest, & apud multas gentes factum est, ut tales ad matrimonium fuerint admissi, qui sibi ipsis non potuerint prospicere, ut apud Rom. factum est: tum quando- quidem factum ibi aliquid est contra jus Nat. ideo etiam lex po-
B stea

Ita in successione id admittere debuit, quod non est naturale, nempe si ejusmodi parens minor mortuus fuit, avus qui filium suum minorem ad matrimonium admisit, coactus est nepotes suos alere, nepotibus etiam suam relinquere hereditatem, quia culpa avi sui factum est, quod talem patrem nacti fuerint, qui illis non potuit prospicere, ergo avus propter culpam suam tenetur nepotibus suis prospicere, hinc factum est, ut quemadmodum se se res habet in successione parentum, ita quoque res habeat in successione avorum, ita ut nepotibus pronepotibus & in infinitum descendantibus debeatur hereditas parentum & avorum & proavorum.

Th. 9. Quando autem defunctus filius nullos relinquit liberos quibus naturaliter bona sua debet, jam non immerito queritur, qui nam in ejus bona sint successuri, liberi enim parentes suos alere tenentur, in casu necessitatis, quando sc. parentes egent, filii autem sint ejusmodi conditionis, ut possint parentes suos alere, quis enim adeo sit ingratus, qui parentibus suis senio confectis, ac praeter culpam saepe ad incitas redactis victum denegare velit. Apud antiquos Ebraeos hanc extare legem testatur Drusius l. 2. quest. Ebr. 73. Debet filius parentem pauperem alere, quod si nolit, eum iudices cogant. Aristoteli adeo verum est, parentibus liberos victum debere, ut annona in caritate, juxta illum, potius illis, quam sibi de victu prospicere debeant, ceu evidere est 9. Eth. 2. & Theophrast. ap. Stob. γονεῖς γαρ εγγρεφείν καλῶς ὁ γὰρ μὴ ποιῆτος, ἀλλὰ τῶν τῆς φύσεως τῶν τῆς πόλεως νόμων ὀλιγοῶν, ἀμφοτέρως τῆς τῆς δικαιοσύνης τέρπης ἀφ' ἑβέβηκε. *Parentes in senectute alere pulchrum est. Qui vero eo animo non est, sed & naturae & civitatis legem contemnit, is utriusque justitiae (sc. naturalis & civilis) tramitem excessit. Quod quidem Romani etiam Legibus sanxerunt, sine ulla tamen poena. Ulpianus l. 5. §. 13. ff. de Agnos. & alend. lib. vel par. Iniquissimum enim quis merito dixerit, patrem egere, cum filius sit in facultatibus. Et Imperator Antoninus Pius l. 1. C. de alend. lib. & parent. Parentum necessitatibus liberos succurrere justum est. Eleganter de hac re differit Dn.*

Dn. Eichel *alleg. tract. part. post. §. XIX.* Quoniam vero etiam inter filios & parentes est arctissima amicitia, summus præterea amor, nec nõ justa causa parentibus retribuendi ea, quæ in liberos contulerunt, apparet nullos alios esse, si descendentes non adsunt, in quos hereditas potiori jure conferri debeat, quàm in parentes, firmo hoc argumento: Quicumque nobis supersunt, quibus arctissima amicitia & summo amore sumus juncti, & à quibus pleraque etiam accipimus quæ possidemus, illis præ reliquis omnibus nostra hereditas jure meritoque defertur. Atqui parentes sunt tales, qui nobis supersunt, quando sine liberis morimur, Ergo. Ratio minoris est evidentissima; parentes enim bona nobis propterea dederunt, ut illis utamur donec vivamus, & in nostros liberos etiam transferamus; ast quando nullos habemus, & ipsi quoque morimur, cessat ratio ob quam bona in nos transtulerunt, adeoque cessante illa ratione bona illa non immeritò ad parentes revertuntur, adeoque jure Nat. merito liberorum hereditas debetur parentibus præ reliquis omnibus. Jus Romanum hac in re jus Nat. immutavit, & cum parentibus admisit fratres & sorores, *Authent. Defuncto. C. ad SC. Tertull.* Ita se se habet secunda classis succedentium, nempe Ascendentum.

Th. 10. Quando autem quis moritur & neq; relinquit liberos, neque parentes omne debitum jam cessat, nam jure Nat. firmissimum est principium. Quibuscunque non tenemur alimenta exhibere, illis quoque non tenemur relinquere hereditatem nostram, Atqui si quis neque habet liberos neque parentes, is nemini naturaliter tenetur alimenta exhibere, Ergo etiam is nemini tenetur hereditatem suam relinquere tanquam debitum, adeoque in ejusmodi defuncto cessat omne debitum, & nostra hereditas, si nemo descendentium vel ascendentium adest, defertur nostris fratribus & sororibus, & quo major est conjunctio, eo major quoque amicitia & amor præsumitur, adeoque naturali jure etiam illis, qui nobis propius & arctius sunt conjuncti hereditas defertur, ita ut unicam hanc regulam teneamus, nempe

quo quis proximior, eo magis is admittitur, qui autem remotior, ille excluditur, ut verissimum sit, & in jure Nat. fundatum, proximiorrem excludere remotiorrem. Quo usque autem hæc successio in cognatis & agnatis duret, sive durare debeat, id quidem jure Nat. non est determinatum, sed hoc quidem ex jure Nat. colligere possumus, nempe quousque aliqua conjunctio & necessitudo potest cognosci, & ex ea quoque deprehendi quis sit proximior & quis sit remotior, eo usque quoque hanc successionem durare, lex autem civilis tandem modum imposuit & constituit, ut ultra 10. gradum inter Agnatos & Cognatos non fiat successio.

Th. II. Si autem quis neque relinquat 1. Descendentes neque 2. Ascendentes, neque 3. Cognatos sive Agnatos, non immerito quaeritur ad quem bona sua post mortem velit devolvi, hoc enim casu omne debitum prorsus cessat; jam præter Conjugem forte nemo superest, aut si is conjugatus non sit, cui velit bona sua relinquere? De Conjuge non exiguum est dubium, an non Conjugi potius præ reliquis omnibus debeat successio; nam quicumque per totam suam vitam in bona acquisita impendit omnem suum laborem; illi sine dubio videtur deberi portio aliqua illorum bonorum acquiritorum, quoniam jure Nat. consentaneum est, ut quilibet pro labore suo impenso habeat etiam sua commoda, jam quoniam & maritus & uxor simul suum laborem impendere cogantur ad hoc, ut bona acquirantur, indignum videtur vel maritum muliere mortua ab ejus hereditate prorsus excludi, præsertim si nulli adsint Descendentes vel Ascendentes, vel etiam fratres & sorores; nam si descendentes adsint nullum est dubium etiam jure Nat. excludi Conjuges, si adsint, ascendentes etiam eadem ratione non est dubium, hi enim, longe arctiori necessitudine inter se invicem sunt juncti, quam conjuges. Jus nostrum Civile maritum ab hereditate uxoris, & uxorem ab hereditate mariti prorsus excludit, ita, ut à bonis sibi invicem collatis ne obulum quidem accipiant, quod iniquissimum est; hinc multæ provinciæ, Civitates & Resp. hoc
jus

ius Civile correxerunt, & certam portionem bonorum conjugibus dederunt, quam vocant portionem Statutariam: verum hæc jura & consuetudines quam maxime variant in omnibus ferme regionibus, & prout in quolibet loco sunt constituta vel consuetudine introducta, erit judicandum, ita ut in multis locis rectissime sit receptum, quod Conjux superstes liberis & parentibus non presentibus Conjugis defuncti totam lucretur hæreditatem & omnes collaterales excludat, quod Germani vocant, *lengster Leib lengstes Gut* / oder *der letzte soll die Ehre stibun* / quod fit sæpius inter rusticos, & idem est, ac si diceretur, supervivens conjugum alteri debet succedere. In aliquibus locis, uti Lubecæ & Hildesii, statutum est, ut conjux altero mortuo possit dimidiam ejus partem lucrari. In aliis locis saltim aliquam partem lucratur alter conjugum, & valent ejusmodi statuta *per c. significavit de donat. int. vir. & uxor. Mynsing. cons. 2. n. 24. decad. 6. Gail. 2. Obs. 78. n. 9.*

Th. 12. Tandem si neque ad sunt Descendentes, neque Ascendentes, neque Collaterales, neque conjuges, ne illa hæreditas prorsus jaceat & corrumpatur, admittitur tandem Respub. seu Fiscus, ad quem bona illa defuncti transferuntur, & non immerito, cum enim defunctus neminem habeat, cui vel hæreditatem suam debeat, vel quem majore amore prosequutus censeatur quam Magistratum, sub cujus patrocinio & tutela vixit, & bona sua acquisivit & conservavit, apparet nemini bona illa potiori jure deferri quam Fisco; hinc ultima classis succedentium Fiscus est; habemus ergo etiam ex principiis rectæ rationis quinque classes succedentium I. Descendentium II. Ascendentium III. Collateralium IV. Conjugum & V. Fiscus: Hactenus Naturalia quæ sese offerunt in successibus ab intestato, jam ad Civilia, quæ jure Civili & positivo sunt sancita.

Th. 13. Quandoque vel Testamentum non adest, neque speratur, aut adest quidem, sed tamen fuit ruptum aut irritum redditum, aut ab initio statim fuit injustum, toties succeditur ab intestato *l. 39 ff. de acquir. vel mittend. hered. l. 89. R. J. l. 8. C. communia de success. l. 2. C. unde liberi.* Prima-

riam enim causam successionis voluerunt Romani dispositionem ipsius testatoris; illa autem cessante demum ad successionem ab intestato devenerunt. Quando autem dubium est, an testamentum relictum sit nec ne, ita ut nonnulli dicant, testamentum esse relictum, alii vero id negent, non immerito quaeritur, cui onus probandi imponi debeat, an illi qui dicit adesse testamentum, & vero cum praesumptio potius sit pro successione ab intestato secundum receptam sententiam, onus probandi imponimus ei, qui dicit testamentum adesse, & si is non probaverit, haeres ab intestato admittitur, ut docet Fachinaeus *lib. 6. controvers. c. 46.* Covarruv. *lib. 2. variar. resolut. c. 6. n. 5.* Menoch. *lib. 4. de praesumpt. praesumpt. 1.* denique Mascardus *de probationibus, vol. 2. conclusione 997. & vol. 3. concl. 1357.* & B. Ludvv. *Disp. X. lit. A. Dn. Rittershus. in com. ad Nov. part. 7. c. 1. num. 6.*

Th. 14. Est autem hoc jus successionis ab intestato variè non tantum à Romanis, verum etiam hodiernis nostris moribus mutatum; quantum ad jus Romanum attinet, in primis hoc petendum est ex C. & quibusdam Nov. potissimum autem ex *Nov. 18. cap. 4. item Nov. 21. Nov. 22. c. 8. 9. 10. 25. & seqq. Nov. 53. c. ult. Nov. 84. Nov. 74. Nov. 117. Nov. 118. per totam Nov. 127.* sed eximè ac praeceteris huc spectat *Nov. 118.* quantum ad mores hodiernos nostros, desumendum hoc jus est 1. ex consuetudinibus, quæ in quolibet loco sunt receptæ, quæ consuetudines omni jure scripto derogant. 2. ex statutis, quæ etiam in quolibet loco sunt recepta 3. Recessus imperii. Et si casus qui occurrunt in hisce non sunt decisi, tum in illis terris ubi jus Sax. observatur ad id, in illis terris vero ubi Jus Civile viget ad id devenitur, imò si casus in Jure Sax. non est decisis, etiam Saxones ad Jus Civile confugere solent, nos explicabimus Jus Civile & quidem ordine plane naturali progredimur.

Th. 15. Quoad descendentes, quorum prima causa est succedendi, ut etiam ex Jure Nat. ostendi, magna varietas est. Liberi in universum sunt legitimi vel illegitimi, legitimi vel iterum tantum sunt legitimi vel sunt simul naturales, legitimi tantum, aut sunt arrogati, aut sunt adoptivi, rursus adoptivi aut ab extra-

neo

neo quodam adoptati, aut vero non ab extraneo, sed ab eo qui adoptivum illum etiam necessario vel instituere vel ex hæredare tenetur, aut sunt legitimi, tametsi illi legitimi legitimis & naturalibus simul sint similiores, legitimi autem triplicis sunt generis I. tales per oblationem curiæ II. per subsequens matrimonium. III. per rescriptum Principis. Ita sese habent legitimi tantum. Naturales autem simul & legitimi rursus sunt triplices, aut sunt Germani h. e. ex utroque parente conjuncti, aut tantum à patre, & dicuntur consanguinei, aut tantum à matre, & dicuntur uterini.

Th. 16. Illegitimi autem nati sunt ex certo parente, aut in certo, si prius, vel damnatus est ille coitus, vel permissus, sc. si parens cum illa muliere contraxisset matrimonium, si posterius, tum aut ligata fuit aut vero soluta, si soluta, tum liberi exinde nati dicuntur naturales, quos Germani vocant *Lieb Kinder* / *Jungfrauen Kinder* si autem ligata, tum nascuntur adulterini, si autem ex ea sunt nati cum qua matrimonium nobis habere non licuit, tum nascuntur liberi incestuosi & damnati coitus, quales sunt, qui ex monialibus & monachis nascuntur. Incerto autem patre nati dicuntur spurii, bastardi, quasi *böß Art* id est, degeneris indolis seu ingenii, vulgo quæsi, horum magna est differentia.

Th. 17. Ordine jam regulas formabimus I. de legitimis & naturalibus, & quidem germanis simul. Primo, si liberi naturales & legitimi germani sunt soli, hi excludunt omnes ascendentes & collaterales, & inter eos hæreditas in capita, æqualiter dividitur h. e. hæreditas dividitur viritim secundum numerum personarum: ut quot personæ, tot fiant partes *so manch Mund so manch Pfund*. Quicumque enim prorsus sunt æquales, ita ut nulla prorsus diversitas inter illos appareat, illis quoque secundum Jus Nat. æqualia sunt tribuenda. Atqui tales sunt legitimi, & naturales germani liberi, Ergo. Dixi, si soli sunt, si autem cum illis concurrunt alii ulterioris gradus liberi v. g. nepotes, pronepotes & sic deinceps, hæreditas non amplius in capita, sed in stirpes dividitur, ita ut nepotes & neptes suos parentes ex quibus nati sunt, repræsentent, quod Hæbrei dicunt

dicunt, *filius etiam in sepulchro succedit*: item: *fili filiorum sunt tanquam filii*, & hoc lege positiva receptum est, ut jus repræsentationis in linea descendenti in infinitum abeat, h. e. ut omnes nepotis proneptes &c. suos parentes repræsentent, & id accipiant, quod accepissent parentes si supervixissent. Magnificus Dn. Præses, præceptor atque Patronus meus ætatem devenerandus in *Notis ad Sutbolt. Dissert. XI. aph. 50*. B. Ortolph. Foman. *disp. Inst. XVII. tb. 2. lit. d.* Schneid. *1. ord. succ. num. 15. § 22*. Arumæ *disp. II. Exerc. 5*. Treutl. *vol. 2. disp. XV. tb. 1. lit. H.* Vulcej. *lib. 1. Jurispr. Roman. cap. 74. num. 1*. Gomez. *lib. 1. Variar. resolut. c. 1*. Rittershus. *ad Nov. part. 7. cap. 4. num. 15*. Forster. *lib. 4. c. 21*. Borchold. *tractatu de gradibus p. 180. § seqq.* Divino quoque Jure institutam esse sacræ literæ testatum faciunt: Thare duos filios habuit, Abraham & Aram, hic mortuus est ante patrem, & reliquit filium Loth, nepotem ex fratre ad successionem, eumque fratris nomine vocavit, tanquam frater esset, aut certe fratrem repræsentaret *Genes. cap. 11*. Non minus quoque repræsentatio hæc, naturali æquitate sustinetur, nam si filius suus hæres esse desit, in ejusdem partem succedunt omnes nepotes neptesque ex eo nati, qui in potestate sunt, quod naturali æquitate contingit inquit Ulpianus *l. 1. §. si filius ff. de suis & legit. hered.* Repræsentare enim nihil aliud est, quam in locum parentum succedere, & illos mortuos tanquam præsentem hic sistere, & eorum nomine partem illam capere, quam cepissent ipsi parentes, si viverent. Novissima quoque Constitutione Imperii sub Imp. Carolo V. in Comit. Wornat. Anno 1521. promulgata, fratris vel sororis præ defunctæ filii una cum fratribus defuncti non obstante aliqua consuetudine in stirpes admittuntur. Recess. Imperii Worm. Anno 1521. §. Nach dem auch / quæ Const. postmodum in Comit. Norinbergens. anni ejusdem, renovata fuit. Vid. das edict von dem Regiment in Nürnberg im 1521. Jahr ausgangen / von Succession Bruder und Schwester Kinder vers. Demnach orden &c.

Th. 18. Secunda regula si adsunt tantum liberi consanguinei, tum soli succedunt patri, rursus si adsunt uterini, rursus succedunt illi suæ matri, illi vero matri ex qua suscepti non sunt, nequa-

nequaquam succedunt, quemadmodum nec consanguinei illi patri, à quo procreati non sunt, succedunt, uti elegans textus est in *l. 4. C. de secund. nupt.* Hinc quando concurrunt fratres Germani, Consanguinei & Uterini, tum solet consanguineis id præcipuum dari, quod à patre ipsorum profectum est; uterinis solet id præcipuum dari, quod mater ipsorum intulit, & postea in æquales partes admittuntur, ac valet in illis regula; Maternis cedant materna, paterna paternis. Nobil. Dn. Bechman, Antecessor in Academia nostra famigeratissimus, Præceptor atque Patronus meus adamandus *in lect. publ. ad Disp. Schnob. Disp. XVIII. tb. 15.* Ita etiam se res habet de Consanguineis, de Uterinis & de Germanis; hæc eleganter habentur in *cap. 1. Nov. 118.*

Th. 19. Jam de liberis legitimis tantum; legitimi tantum vel sunt arrogati, qui quarum partem bonorum arrogantis consequuntur; adoptivi verò, qui adoptati ab extraneo hoc beneficium consequuti sunt, ut ab intestato succedant, & patri suo naturali & etiam adoptivo, tametsi pater adoptans filium illum adoptivum non necessario neque instituere neque exhæredare teneatur, est enim hæc successio, quantum ad patrem adoptantem pertinet, magis ex lege positiva, quam ex jure Nat. nisi forte ex amore & affectione, quâ pater adoptans adoptatum prosequitur, aliquid naturalis juris velimus colligere. Si autem adoptatus est ab eo, qui filium illum adoptivum aliàs, etiamsi cum non adoptasset, necessario vel instituere vel exhæredare debuisset, tum saltim succedit patri adoptivo, perdit autem successionem sui patris naturalis. Ratio diversitatis hæc est, quando adoptivus filius adoptatus est ab extraneo, tum in illius fuit arbitrio, an illum instituere velit hæredem nec ne, adeoque si is fecit testamentum, filius adoptivus exclusus est, si jam etiam patri suo naturali non posset succedere; jam ille filius adoptivus privatus esset omni hæreditate & miserrimæ fuisset conditionis, hinc constitutum est jus succedendi in patre naturali debere ipsi esse integrum; at si adoptatus est ab eo, qui illum necessario debet vel instituere vel exhæredare, tum in adoptantis arbitrio non fuit il-

C

lum

lum excludere nec ne, adeoque filius ille adoptivus non potuit hæreditate privari, ut in priori casu, ergo hoc casu constitutum est succedendi jus in patris sui naturalis bona ipsi esse ademptum.

Th. 20. Legitimos in universum triplices dixi, de quibus ordine I. Legitimi per subsequens matrimonium, qui est optimus maximusque legitimandi modus, longeque antecellit cæteros, per omnia & in omnibus pro legitimis veris & justis liberis habentur, & quod juris esse dixi in illis sc. qui ex justo matrimonio procreati, dico quoque obtinere in hisce. l. 10. C. de nat. liber. Unde legitimo per subsequens matrimonium potest dari, si petit, testimoniam natalitium, quod sit natus ex thoro legitimo & honestis parentibus von ehrlichen frommen Eheleuten/aus einem rechten/ ehrlichen/ unbesleckten Ehebetterherkommen / gezeuget und geboren / sicut responsum fuit à Lips. mense Dec. 1622. & hoc constitutum in favorem matrimonii, tum partus, fictione juris tempus nuptiarum præterit & jure fingitur patrem illum non habuisse consuetudinem cum uxore, quam post nuptias, & licet tempore procreationis nuptiæ nondum initæ, postea tamen maritus & uxor facti sunt, ex quibus ille natus subsequente matrimonio rectè dicitur justus, & filios natos ante nuptias subsequens matrimonium etiam in articulo mortis contractum habiles reddit ad successionem. Gail. 2. obs. 141. n. 8. Borcholt. tract. de gradib. p. 192. Freut. vol. 2. disp. 16. th. 2. lit. A. Forsterus lib. 6. c. 22. n. 1. Mant. de conject. ult. vol. 1. n. c. 13. Virgil. Pingitz. decis. Jenensi 1. Schneid. ad tit. de patr. potest. n. 23. Imò omnia jura, quæ illi habent, accipiunt in Collegiis, Successionibus, Dignitatibus, imò in Feudis secundum consuetudinem & praxin hodiernam succedunt. Magnif. Dn. Struve, Jctus consummatissimus, Patronus atque Præceptor meus pie colendus Synt. jur. Feud. cap. 9. aph. 3. Schrad. de feud. p. 7. c. 5. n. 21. Gail. 2. obs. 141. n. 1. & 2. Dn. Bechman in prælect. publ. ad Schnob. disp. XVIII. th. 16. Mynsing. cent. 5. obs. 42. Koppen. part. 2. quest. 7. n. 18. & 39. secus est in legitimis per R. P. illi enim in præjudicium agnatorum simultaneè investitorum non possunt ita legitimari, ut in feudo succedant,

sicut

sicut Resp. Lips. m. Febr. 1627. Illud verò notandum, quod *sec.* speciales constitutiones quibusdam in locis nec legitimati per subsequens matrimonium ad successionem in feudo admittantur, uti testantur Hart. Pistor. q. 41. n. 36. 37. Magnif. Dn. Hahn, Præceptor atque Patronus meus quondam venerandus ad Wefenb. tit. de his qui al. jur. n. 2. verb. per subsequens matrimonium. Legitimati 2. per oblationem curiæ hodiè in desuetudinem abierunt, saltem supersunt legitimati per Rescriptum Principis, de hisce legitimatis est hodiè magna controversia. Quando legitimati adsunt per Rescriptum Principis tum aut alii adsunt filii legitimi & naturales simul, aut verò non adsunt. Si non adsunt, tum aut adsunt alii naturales tantum, & tum hi legitimati per Rescriptum Principis excludunt illos naturales, & soli succedunt. Verùm si adsunt alii liberi naturales & legitimi simul, tum multum interest I. an is, qui Rescriptum Principis impetravit hoc Principi manifestaverit. II. an Princeps, quando clausula hæc inserta fuit, filios illos sic legitimaverit, ut cum filiis legitimis & naturalibus simul succedere debeant; si hæc requisita concurrunt, tum etiam legitimati per Rescriptum Principis cum filiis legitimis & naturalibus succedere possunt. Licet verò Princeps inseruerit clausulam illam, quod ejusmodi liberi debeant cum legitimis & naturalibus simul succedere, supplicans autem hoc in supplicatione sua Principi non manifestaverit, an liberos habeat nec ne, hæc clausula potius ex consuetudine videtur apposita & nihil operatur, adeò ut illi legitimati hoc casu succedere non possint.

Th. 21. Jam de illegitimis paucis, inter quos I. sunt naturales tantum & spurii, qui hodiè promiscuè sumuntur, & nec patri liberos legitimos habenti, nec aliis agnatis succedunt, *sic Resp. Jcti b. l. m. Octobr. 1629.* sed tamen matri aliisve per lineam maternam conjunctis, *sic pronunc. iidem m. Febr. 1634.* licet adhuc adsint legitimi alii liberi, cum his in æqualem portionem ex matris hereditate accipiunt, *sic iidem resp. mens. Aug. 1636.* quando autem pater nullos liberos legitimos & naturales simul reliquit, tunc in sextantem seu duas uncias succedunt,

cedunt, sic iidem m. Maj. 1604. huc non possunt referri illi, qui ante benedictionem sacerdotalem progenerantur, & à vulgo saltim habentur pro illegitimis. II. Incestuosi, adulterini & ex nefario coitu nati, de jure Civili stricto neque patri neque matri succedunt, neque alimentis censentur digni *Au. b. ex complexu C. de incestis nupt. & Nov. 89. c. ult. Nov. 74. c. fin. Forst. lib. 6. c. 50.* & vocantur incestuosi, quos pater cum filia, aut mater cum filio, vel frater cum sorore procreavit, & apud omnes etiam barbaras gentes talia matrimonia puniuntur, & præterea videmus tale conjugium nunquam à Deo ulla ratione permissum. Conjunctio autem Lothi cum filiabus damnabilis utique fuit, condonata autem, quod filia credidissent, interiturum totum genus humanum adeoque & sibi pereundum esse. Præter hoc exemplum nullum aliud in omni historia & sacra & profana reperitur, quod fuerit toleratum, sed omnes tales conjunctiones ubique pro incestuosis habentur. Et sunt nonnulli, qui dicunt, hinc subesse horrorem quendam naturalem, quo ab ejusmodi concubitu abhorreant, sed crediderim, illum horrorem potius esse ab educatione & metu poenæ, quam omnes gentes huic facto statuunt, quam ab instinctu naturali. Multa enim nobis insunt ex sola educatione & consuetudine, adeoque & ille horror est potius ab educatione quam à natura. Et quoniam hoc delictum facilimè potest fieri, difficilimè investigari, idcirco illud merito gravissimè puniendum. Ratio est, quod jus civile talem carnis luxuriam horrendaque peccata coërceri & puniri voluit eò gravius, ut homines ab libidinibus avocentur atque ad castitatis amorem alliceantur. Jure Canonico tamen *cap. cum haberet s. extr. de eo, qui dux. in mat. quam pot.* alimenta ipsis conceduntur, quoniam iniquum est, infantem à Deo creatum, fame necari, quam juris Canonici dispositionem tanquam benigniorem non solum in terris Ecclesiæ, sed etiam Imperii hodiè sequimur, & est communis Dd. conclusio, nullo modo autem succedunt, neque quicquam illis à parentibus legari aut relinqui potest, ut supra etiam dictum fuit; quæ quidem de illegitimis liberis omnia constituta sunt, propterea ut matrimonium factum

tum tectum fervetur, neque per ejus violationem seu dissolutionem homines prorsus redigantur ad vitam bestialem: adeoque innocentes illi infantes, qui nihil admiserunt, propterea carere cogantur, quoniam in liberis sæpius puniuntur parentes, cum miseria & calamitas liberorum valdè excruciet parentes. Alph. à Caranz. *Tract. de partu c. 3. §. 4. n. 53.* præterea circa hanc descendentium illegitimorum filiorum successionem illud addendum, in Electoratu Brandenburgensi longâ consuetudine introductum est mortuo filio illegitimo absque hæredibus descendentibus, & quidem legitimis, quod tunc magistratus defuncti hæreditatem capiat. Si autem ipsi legitimè nati sunt, non immeritò ad successionem patris, quantumvis illegitimi admittuntur, cum ad illos quod attinet, ratio nulla legitima adsit, quæ illos à successione natura debita excludat. Hæc de successione descendentium.

Th. 22. Jam succedit Classis Ascendentium: verum hæc successio in nostro jure Civili appellatur luctuosa, imo quando sic succeditur, dicitur turbari ordo mortalitatis *l. 15. pr. ff. de inoff. test.* quæ parentibus commiserationis ergo deferatur *l. 7. §. fin. ff. si tabb. test. null. extab.* ut solatio ipsis sit amissis liberis *arg. l. 6. ff. de jure dot.* quos secundum commune votum superstites optassent, uti loquitur Jctus in *l. 7. ff. unde liberi.* Eleganter quoque Romani eloquii flos & fons Cic. pro Quint. Ad quem, ait, summus mæror ex morte alterius venit: ad eundem summum successionis honorem pervenire oportet. Hanc successionem non solum fundari in commiseratione, sed aliis causis longè gravioribus supra fuit dictum, hoc quidem concedo, luctuosam esse ejusmodi successionem, cum parentes instinctu naturæ & voto etiam communi optent filios suos post se relinquere & in illis vivere post mortem suam, jam cum filii præmoriuntur, & parentes post se relinquunt, nullum est dubium, quin parentes conjiciantur in luctum, propterea quod & spes illa quam in procreandis liberis sibi conceperunt, ipsis adimatur, & quod aliquid fiat, quod natura intendente fieri non debere videbatur, interim hæreditas, quam filii absque descendentibus morientes relinquunt, nulli alii potiori jure debe-

debetur quam parentibus, sive spectemus debitum, seu etiam amorem & affectum.

Th. 23. Quodocunque ergo quis moritur, neque ullos reliquit descendentes, h. e. neque primi, neque secundi, neque tertii, neque ulterioris gradus, ita ut prorsus nulli horum adsint, tum demum secundus ordo nempe Ascendentium succedit, in quo eadem observantur, quae dixi observari in primo ordine descendentium, nempe quoniam dixi, magnam esse varietatem descendentium, sc. alios legitimos, alios illegitimos, alios legitimos & naturales simul, alios vero legitimos tantum, & horum nonnullos dixi succedere suis parentibus, nonnullos vero illis non succedere, eadem & hic erunt observanda, nempe qui liberi suis parentibus succedere possunt, illi parentes etiam liberis illis succedunt, jura enim successionum sunt reciproca, ut notat Rittershus. p. 7. c. 1. n. 11. nec immerito, ad hoc enim ut quis alteri ab intestato succedat, necesse est, ut inter eos intercedat vel obligatio quaedam seu debitum vel certe amor seu affectio singularis, utrumque vero requirit duas personas & inter illas nexum seu respectum quendam, ideoque sic argumentor: Quaecunque jura consistunt in quodam, vel nexu vel respectu illa jura non possunt alia esse quam reciproca, Atqui jura successionis ab intestato sunt talia, quae in nexu vel respectu quodam consistunt, Ergo.

Th. 24. Ut itaque sciri possit, quomodo sese habeat ordo horum succedentium, ponendum est hic, ascendentes illos esse vel primi gradus, ut pater & mater, vel secundi gradus, ut avus & avia, vel tertii ut proavus, proavia &c. si sunt primi gradus, vel soli sunt, & tum sine omni dubio aequaliter & in capita succedunt *cap. 2. Nov. 118.* non adhibita ulla distinctione, unde bona liberorum pervenerint, an a parte patris, an a parte matris. Aut concurrunt cum aliis, & tum vel concurrunt cum aliis ascendentibus, vel cum fratribus defuncti, si concurrunt cum aliis ascendentibus, v. g. cum avo & avia, cum proavo & proavia, hos excludunt, & hi non admittuntur, propterea quia jus representationis in his ascendentibus non habet locum, cum rationi non sit conveniens, ut parentes liberos representent,

tent, quod est, eorum locum ac vicem subire, imò si aliter dicere-
retur, fieret hic aliquid contra naturam, bona enim, quæ à pa-
rentibus acquiruntur, in gratiam liberorum acquiruntur, non
verò in gratiam ascendentium, adeoque Dd. nostri rectè & ju-
re Nat. convenienter dicunt, bona defluere non refluere, scil.
quoties adsunt personæ habiles, toties magis favemus succes-
sioni descendentium & quæ similis est illi, quam ascendentium;
Ratio verò est, quia successio descendentium magis est
naturalis quàm ascendentium.

Th. 25. Si autem concurrunt hi cum ascendentibus ejus-
dem gradus, scil. si adsunt avus & avia in linea paterna, & avus
& avia in linea materna rursus à patre & matre excluduntur, si
autem concurrunt cum fratribus seu collateralibus, tum aut
fratres illi sunt Germani, aut sunt Consanguinei, aut Uterini, aut
denique sunt filii fratrum germanorum. Si concurrunt pater
& mater cum fratribus germanis simul admittuntur in capita
Nov. 118. cap. 2. si autem cum his concurrunt fratrum filii, hi
quidem etiam admittuntur, sed pater & mater item fratres ger-
mani succedunt in capita, fratrum autem filii succedunt in
stirpes dicta *Nov. cap. 2.* Quid autem si meri adsunt fratrum
filii, an in stirpes, an in capita succeditur? Rursus ipse pater
& mater in capita, fratrum autem filii in stirpes succedunt,
quod si autem nepotes adsint fratrum, hi non admittuntur;
Ratio autem juris est, quia in descendentibus jus repræsenta-
tionis in infinitum habet locum, & hoc juri Nat. quam maxi-
mè convenit, verùm in collateralibus, quales sunt fratres & eo-
rum liberi, qui à Romanis præter naturam cum parentibus ad
hæreditatem admissi sunt, jus repræsensationis non habet lo-
cum ultra fratrum liberos. Magnif. Dn. Richter. Jctus & Ante-
cessor in Alma hac Salana celebratissimus, Facultatis Juridicæ
Ordinarius venerandus, Præceptor atque Patronus meus sum-
ma observantia colendus in *Tract. de Success. ab intestat. sect. 2.*
membr. 1. n. 20. Dn. Struve S. J. C. *Exerc. XXXIX. th. 29.* & qui-
dem principiis rectæ rationis & juris Nat. convenienter, cum
ipsorum parentes admitti, ne quidem debuissent, multo minus
ipfi

ipsi aut eorum nepotes sunt admittendi, adeoque quicumque ex collateralibus ulterioris sunt gradus, quam fratrum liberi omnes à parentibus excluduntur.

Th. 26. In his bonis jam quæ parentes capiunt ex hæreditate liberorum, ad quam simul fratres admittuntur, nihil aliud consequuntur parentes quam usumfr. proprietatis autem manet fratribus & eorum liberis, eleganti textu *cap. 2. Nov. 118. vers. nullum in hoc casu.* Si autem concurrunt parentes cum fratribus consanguineis vel uterinis, hos excludunt, adeoque multò magis eorum liberos & nepotes; Ratio verò est, quia defunctus parentibus duplici vinculo est junctus, fratri autem consanguineo vel uterino saltim uno, ubi autem duplex vinculum, ibi arctior necessitudo, & per consequens major amor & affectio colligitur, uti eleganter docetur in *Authent. defuncto. C. ad SC. Tertull.* aut non adsunt ascendentes primi gradus, sed adsunt saltem ascendentes ulterioris gradus, v. g. avus & avia, & rursus hi vel soli sunt & sine omni dubio hi æqualiter in capita succedunt, aut concurrunt cum aliis ascendentibus ulterioris gradus & tum eos excludunt, eleganti textu in *Auth. defuncto C. ad SC. Tertull.*

Th. 27. Si autem concurrunt cum ascendentibus ejusdem gradus, v. g. ut adsit avus & avia in linea paterna, avus & avia in linea materna, tum hæreditas defuncti dividitur in duas æquales partes, & unam partem accipit linea paterna, etiamsi vel una persona in ea adsit, alteram autem partem accipit linea materna nullo adhibito discrimine, quot personæ in qualibet linea inveniuntur, *Auth. defuncto C. ad SC. Tertull.* & hoc hodiè strictè observamus. Aut concurrunt cum collateralibus seu fratribus, & tum rursus vel sunt Germani, vel Consanguinei, vel Uterini, si concurrunt cum germanis succeditur in capita æqualiter, si autem adsint fratrum germanorum liberi, ascendentes & fratres in capita, fratrum autem liberi in stirpes succedunt, nobili illa *Auth. defuncto C. ad SC. Tertull.* nepotes & hic excluduntur, si autem concurrunt cum consanguineis & uterinis, hi excluduntur, quod dictum de fratribus & eorum liberis, hoc quoque dicendum est de sororibus & earum

rum

rum liberis, cum hic nulla sit sexus differentia in proœmio
Nov. 118. præterea hæc omnia intelligenda sunt de illis paren-
tibus & ascendentibus, qui se suorum liberorum hæreditate
non reddiderunt indignos, indignos autem se reddiderunt I.
qui intra annum liberis suis impuberibus non petierunt tuto-
res *l. 2. §. 23. ff. ad SC. Tertull. §. pen. Insti. eod.* Videatur etiam
Auth. matri & avia C. quando mulier tut. off. fung. poss. Est enim
hoc generale, ut quicumque ad successionem pupilli mortui
vocatus, is tutorem quoque ipsi petere debeat intra annum,
sub pœna privationis seu amittendæ hæreditatis, si enim
hoc neglexerit, tunc omnis successio ab intestato ipsi dene-
gatur, si impubes mortuus sit. *l. 10. C. de legit. hered. & l. 2. §.*
Divus ff. qui pet. tut. Videatur etiam Forster. *lib. 7. cap. 16.* II.
Si mater vel avia filii vel nepotis sui gessit tutelam, & postea
ad secundas nuptias transit, & non petit ante filio vel nepoti
suo tutores, quod hodiè observamus. *Auth. eisdem pœnis. C. de*
secund. nupt. l. omnem. 6. C. ad SC. Tertull. l. sciant. C. de legit.
hered. Forster. lib. 7. c. 16. n. ult. III. quæ mulier post mortem
mariti luxuriosam vitam elegit, eamque sequitur: quam cau-
sam latius explicat Forster. *lib. 7. cap. 11.* IV. In secundis nu-
ptiis præmaturis, h. e. intra annum luctus contractis. Vide-
atur Forst. *lib. 7. cap. 9. in pr.* quod autem in jure Romano de an-
no luctus constitutum est, sc. ut illa mulier, quæ intra annum
luctus nubat, perdat beneficium succedendi, moribus nostris
illa tempora luctus passim locorum sunt deminuta & secun-
dum jus Can. solemus observare dictum Pauli *1. Cor. 7. v. 39.*
nempe quando maritus mortuus est, tunc uxor soluta est à
lege mariti, sed quando intra annum nubit, multa aliqua af-
ficitur secundum Constit. Ecclesiastic.

Th. 28. Jam descendamus ad ordinem Tertium, qui est
Collateralium; quandoque enim defunctus neque ullos
Descendentes, neque etiam Ascendentes relinquit, hæreditas
devolvitur ad Collaterales. In hoc ordine potissimum tres
sunt considerandi 1. fratres, quorum potissima est causa suc-
cedendi in hoc ordine, 2. eorum liberi, 3. præter fratres &
eorum liberos alii Collaterales. Fratres germani aut sunt,

D

foli

foli, aut cum aliis concurrunt, si sunt soli, ~~et~~ aequaliter ad-
mittuntur in capita, & reliquos omnes excludunt, consanguineos, uterinos & reliquos collaterales omnes. *Nov. 84. cap. 1. Auth. Itaque mortuo C. communia de success.* aut concurrunt cum aliis, & tum vel cum ascendentibus, de quibus supra, vel concurrunt cum fratrum liberis, & tum in stirpes admittuntur, *Nov. 118. c. 3. & Auth. cessante C. de legit. hered.* Ubi peculiari-ter notandum, quod etiam fratrum germanorum liberi excludant consanguineos & uterinos fratres, licet gradu sint proximiores; fratres enim consanguinei & uterini fratribus germanis secundo gradu sunt juncti: jam fratrum nostrorum liberi nobis juncti sunt tertio gradu, & tamen si concurrunt fratres consanguinei & uterini cum liberis fratrum germanorum, liberi fratrum germanorum etiam si sint tertii gradus, tamen excludunt fratres consanguineos & uterinos licet secundi sunt gradus, ut videatur rursus magnum paradoxon, eos qui sunt gradu remotiores, excludere eos, qui sunt gradu propiores: verum hoc contingit ob duplicitatem vinculi, quæ est in liberis fratrum germanorum, in fratribus autem consanguineis & uterinis est tantum unum vinculum, communiter verò dicitur duo vincula fortius ligare quam unum. Et debetur hæreditas illis potius, quia sc. arctior hic subest necessitudo & conjunctio sanguinis, & per consequens etiam amor, ex quo præsumpto magis hæreditas illis, quam uterinis aut consanguineis defertur. Videatur *Rittersh. p. 7. c. 13. n. 5.*

Th. 29. Postea admittuntur fratres consanguinei vel uterini, rursus aut hi sunt soli, aut cum aliis concurrunt, si sunt soli rursus aequaliter & in capita succedunt, si sc. meri sunt consanguinei, aut si sunt meri uterini: Ast si concurrunt inter se ita, ut partim sint consanguinei, partim uterini, tunc consanguinei succedunt in bonis paternis, uterini in bonis maternis, in aliis bonis aliunde quælitis per defunctum, aequaliter & in capita succedunt *Dn. Bechman in prælect. publ. ad disp. Schnob. XIX. th. 15.* Si autem concurrunt cum filiis fratrum consanguineorum & uterino-
rum, in stirpes succedunt, ita sese res habet, si adsunt fratres; Si
verò

verò nulli fratres adsunt neque etiam sorores, sed adsunt fratrum liberi saltim, aut illi soli sunt, aut cum aliis concurrunt, si soli adsunt fratrum vel sororum liberi, tunc succedunt in capita, quia non succedunt ex persona parentum vel jure representationis: sed proprio jure, & deficiente representatione deficit successio stirpalis *l. 2. §. 2. ff. de suis & legit. hered.* Et quod in capita succedant, sic demonstro: Si antiquo jure, quod ante Novellas Justiniani constitutum fuit, filii fratrum in capita succedunt, etiam illud ex Novellis constitutionibus mutatum non est, consequens est, ut firmum maneat, & suum obtineat vigorem: sed verum est prius, Ergo verum & posterius: & sic fratrum filii nunc etiam in capita succedent sicut olim. Major propositio clara est, quia quod non mutatur, cur stare prohibetur? *l. precipimus C. de appell.* Minor autem, quod jure antiquo fuerit constitutum, probatur primo Ulpiani testimonio in fragmentis apud Cujacium *tit. 26. §. 3.* Agnatorum, inquit, hereditates dividuntur in capita, veluti si sit fratris filius, & alterius fratris duo pluresve liberi: quotquot sunt ab utraque parte personæ, tot fiunt portiones, ut singuli singulas capiant. Secundò id probo testimonio Caji, *lib. 7. Institut. tit. 8. §. 6.* Item si quis moriatur (inquit Caji) & de duobus germanis fratribus dimittat filios, duntaxat masculos, ex uno fratre dimiserit duos, ex alio quatuor similiter masculos: omnes quidem fratrum filii patruo suo ab intestato succedunt, sed non in stirpes, sed in capita: ita ut illi duo ex una parte duas accipiant portiones, & illi quatuor ex alio accipiant quatuor portiones. De his quoque inter Dd. superiori seculo ingens controversia in Germania fuit excitata, sc. quomodo fratrum filii inter se succedant patruo suo, utrum in stirpes, an verò in capita? & quidem major pars Dd. tradit, eos debere in stirpes succedere, & istam opinionem tanquam communem secuti sunt, nonnulli verò voluerunt succedere ipsos in capita, quam opinionem tanquam æquiorum ausus est de jure Civili Zasius tenere rejectis omnibus argumentis pro communi opinione adjectis. Non tamen sua autoritate potuisset tantum efficere, ut per eam communi opinioni quicquam derogaretur, nisi su-

pervenisset nova Imperatoris Carol. V. Constitutio, quæ optimo consilio in Comitibus Spirensibus est prodita Anno 1529. §. item als bissher ic. per quam cautum est, quod filii fratrum soli diversi numeri inter se non in stirpes, sed in capita patruo suo succedere debeant, nullo statuto, nullaque consuetudine contraria obstante, quâ ratione etiam jus commune cum jure Sax. hodiè hoc casu concordatum est, & pro hac sententia Zasii facit supra allegata l. 2. §. 2. item l. 15. §. 3. verbo illo etiam observando, C. de legit. hered. Dn. Struve Exerc. XXXIIX. thes. 33. Donell. lib. 9. comm. c. 4. Vultej. libr. 1. Jurispr. Roman. cap. 74. n. 17. Arum. disp. II. Exerc. 12. Frantzk. Exerc. 8. q. 8. Borcholt. p. 239. Hotom. illustr. quest. 14. Rittersh. in Nov. p. 7. c. 13. & c. 14. per totum. Anton. de Rosell. tract. de success. ab intest. num. 3. Wesserb. cons. 84. ubi multos alleg. num. 6. Mynsing. observ. 94. vers. verum hanc disputationem, ubi suo tempore ita in Camera determinatum esse dicit cent. 3. Quamvis autem specialis Constitutio in Marchia nostra Anno 1527. sancita sit, in qua disponitur, filios fratrum, si soli sunt, nullo patruo vivo existente in stirpes & non in capita succedere, Const. March. tit. Wiedes Verstorbenen Bruder. tamen cum Carol. V. in Comitibus Spirensibus Ann. 1529. contrarium statuerit, nempe filios fratrum, si soli sint, in capita & non in stirpes succedere debere, propterea & in Marchia hodiè ex jure communi novissimo filii fratrum non immeritò in capita, & non in stirpes succedunt, maximè cum in Constitutione Marchiæ adjecta sit illa clausula; si aliud à Cæsarea Majestate constitueretur, quod eo casu huic Constitutioni dari non debeat. Laur. Kirchoff. cons. 7. inter consil. Germ. num. 2. p. 2.

Th. 30. Quid autem si concurrunt cum aliis, & tum vel concurrunt cum patruelibus sc. respectu patris, avunculis respectu matris, vel cum amitis respectu itidem patris, aut materteris, hi rursus sunt ejusdem gradus, & tamen fratrum liberi excludunt patruelos, avunculos, amitas & materteras, multò magis excludunt eos, qui sunt ulterioris gradus. Nulla ratio autem hic apparet, quam quod descendantibus magis deferatur hæreditas, quàm ascendentibus, patruelos enim, 2-

vun-

vunculi, amita & matertera respectu fratrum liberorum sunt
adscendentes, fratrum autem liberi sunt descendentes, quando-
cunque ergo concurrunt ascendentes & descendentes ejusdem
gradus, merito magis favemus descendentes, quam ascen-
dentibus, hæc unica ratio est *Nov. 118. c. 3.* aut verò concurrunt
cum nepotibus, & hos simpliciter excludunt, non attento an
duplici, an uno vinculo sint conjuncti, quoniam jus repræsen-
tationis cessat, & ultra fratrum liberos nullo modo nequidem
ad nepotes extenditur *Nov. 118. c. 3.* Ratio est, quia hoc est pri-
vilegium certo gradui & ordini ab Imperatore concessum, pri-
vilegia autem personalia non egrediuntur personam, sed stricti
juris sunt *§. 6. Inst. de J. N. G. & C.* aut adsunt tandem collate-
rales, nulli fratres vel fratrum liberi, & tum simpliciter in
his attenditur prærogativa gradus, non verò duplicitas vin-
culi, neque distinctio bonorum, an illa bona à linea paterna,
an à materna descendant, & tum unica hæc regula locum ha-
bet. Quicumque est propior gradu reliquos, qui gradu sunt
remotiores, excludit, & qui pares gradu, pares sint successione
l. t. l. 2. item Auth. post fratres C. de legit. hered. Si autem mul-
ti sunt, qui gradu sunt pares, omnes in capita admittuntur.
Tantum etiam de successione collateralium.

Th. 31. Jam etiam dicendum est de successione conju-
gum, h. e. mariti in bonis uxoris, & uxoris in bonis mariti:
Quid de hac successione specie ex jure Nat. sentiendum sit,
supra dixi. Credidimus enim & ex principiis rectæ rationis
ostendimus, si non adsunt bona avita, sed mera bona acqui-
sita, quod tum conjuges non immerito excludant omnes colla-
terales, quoniam opera & labore conjugum bona illa sunt ac-
quisita, adeoque naturaliter injustum est, bona ad eos devolvi,
qui nullum laborem impenderunt, illis è contra adimi, qui
ad ea acquirenda totam vitam suam impenderunt, cessante,
simul ratione, ob quam collaterales succedere debeant, hinc
multa jura provincialia hoc jus civile correxerunt, & hanc
distinctionem introduxerunt, nempe ut conjuges sibi invicem
succedant & in acquæstu. Causa autem quare Romani Con-
juges ad successiones non admiserint, nulla alia videtur esse,

quàm quod matrimonia apud Romanos plerumque non erant diuturna, ex nulla enim causa licebat marito uxorem repudiare, ex nulla etiam causa licebat uxorem divertere à marito, adeoque sine omni dubio hanc ob causam fiebat, ut bona mariti & uxoris semper manerent distincta, ita ut si divortium vel repudium fieret, statim quilibet sua reciperet bona. Verùm hodiè repudio & divortio illo temeratio sublato etiam jushoc commodè posset corrigi, quod ut antea dixi, in nonnullis locis factum est, vel expressis statutis vel consuetudine, quæ tamen in illis locis, ubi allegatur, semper probanda est.

Th. 32. Quandoquocunque itaque nulli adsunt Descendentes, neque Ascendentes, neque etiam Collaterales, tum demum Conjuges sibi invicem succedunt, sed quia vix contingere potest nullos adesse collaterales, non immeritò quæritur quando nulli intelligantur adesse collaterales? qua in re valdè variant Dd. sunt enim nonnulli, qui putant, in infinitum admitti collaterales, & quidem quousque eorum memoria se porrigit, putant etiam nonnulli jure novissimo hoc correctum esse per *Auth. de hered. qua ab intest. deser. §. nullam, ubi text.* indistinctè & agnatos & cognatos admittit sine ulla graduum limitatione, quod quidem in feudali successione nullum habet dubium: Ast sunt alii, qui putant, ultra 10. gradum non succedere posse, & quidem expressa Justiniani Constitutione, quam ex veteribus legibus desumpsit & saltem repetivit, uti apparet ex toto titulo *Instit. de honor. possess. item tot. tit. Instit. de gradibus Cognator.* Cui tamen nonnulli respondent, dicentes, exempli gratia saltem positum esse 10. gradum, cum raro fiat Collaterales 10. gradu succedere, adeoque si dentur ulterioris gradus & illos rectè posse succedere. Verùm hæc sententia in praxi est recepta, nempe in allodialibus collaterales ultra 10. gradum inclusivè non succedere Gail. *lib. 2. obs. 150.* Schneid. *de tertio ordine succedentium n. 38.* Rittershus. *p. 7. c. 13. num. 18.* Mynsing. *§. fin. Inst. de success. cognat.* Nicol. de Ubald. *tractat. de success. 3. part. pr. num. 12.* Hartm. Hartm. *obs. lib. 2. tit. 42. obs. 1.* Koppen. *p. 2. quest. 7. n. 63.* Quando autem horum nemo adest,

est, tum demum admittuntur Conjuges, aliàs nunquam locus
esset successioni conjugum.

Th. 33. Ut autem Conjuges succedant, requiritur I. ut
conjuges illi contraxerint justum & legitimum matrimonium,
nam si matrimonium illud est illegitimum & injustum, conju-
ges illi sibi invicem succedere non possunt *l. 1. unde vir & u-*
xor l. 4. C. de incestis & inutilibus nupt. l. 2. ff. de his, qui ut indi-
gnis. Hinc apparet, concubinam ejusmodi beneficium suc-
cedendi non habere, licet plures liberos ex concubinario suo
susceperit. II. requiritur, ut in matrimonio illo alter eorum
fuerit mortuus, nam si vel per repudium vel per divortium à
se invicem sunt separati, aut alter alterum deseruit, & sic fi-
dem maritalem seu conjugalem fregit, se indignam reddidisse
hoc beneficio succedendi, & per consequens alteri illi succe-
dere non posse, uti est elegans textus in *l. 10. §. 1. ff. solut. ma-*
trim. sed movent hic Dd. hanc quæstionem an etiam spon-
sus & sponsa sibi invicem succedant? qua de re variæ Docto-
rum sunt opiniones, sunt qui putant omninò sibi invicem suc-
cedere debere, & quidem hoc argumento, quia consensus fa-
cit nuptias, non concubitus, vulgata reg. jur. *30. ff. R. J. 2.* quia
sponsa & sponsus in omnibus favorabilibus comparantur ma-
ritis & uxoribus. 3. quia sponsa, si sponsalia publica sunt,
celebrata, potest committere adulterium, nam sponsa fidem
sponso datam lædit, si hoc, ergo habenda est pro uxore: verum
hæ ratiunculæ rem conficere non videntur, & in praxi sic di-
stinguitur, nempe quando facta est copulatio sacerdotalis, &
impedimentum aliquod intervenit, vel morbus, vel aliud
quoddam, quo minus ascensio thori subsequi queat, & sic unus
conjugum moriatur, eo in casu sibi invicem succedunt, quan-
do autem copulatio sacerdotalis non est facta, & alter mori-
tur, successio non admittitur, nisi in illo loco, ubi de successio-
ne illa quæritur, sint alia statuta, aut aliæ consuetudines, ita
elegantè decidit Joannes Köppen *part. 2. quest. 7. n. 72.*

Th. 34. Datur etiam casus, quo uxor ad hæreditatem
sui mariti admittitur, etiamsi adsunt Descendentes vel Ascen-
dentes vel Collaterales. I. Si uxor est indotata & pauper,
aut

aut dos sit ita exigua, ut alimenta ex dote habere non possit, nec alia habeat bona, quia parum aut nihil plerumque æquivalentur. Kohl. *de success. conjugum* p. 2. n. 29. & 44. Rittershus. *in Nov. p. 7. c. 17. n. 8.* Forster. *de success. ab intest. lib. 9. c. 4. n. 7. & seq.*
II. Si maritus præmortuus locuples seu opulentus; nam non, entis nullæ sunt affectiones, & tum uxor admittitur simul ad hæreditatem mariti. *Auth. præterea C. unde vir & uxor. Nov. 117. c. 3.* Videbatur enim Romanis indignum, mulierem vivente quidem marito simul esse opulentam & laute vivere, post mortem verò mariti extremè egere & ad egestatem redigi, quod honori & existimationi mariti valde detrahere videbatur. In Marchia Brandenburgensi viduæ superstiti est assignata semis omnium bonorum deductis deducendis, puta mercedibus famulorum; expensis funebribus &c. Schepfiz ad *Consuetud. March. part. 3. tit. 2. §. 1.* Imperator Justinianus constituit in *Nov. 53. c. 6.* ut mulier inops quartam partem hæreditatis sui mariti habeat, non attento liberorum numero, an plures an pauciores adsint, idem quoque constitutum est in *Nov. 74. c. 5. vers. & illam postea.* Verum in *Nov. 117. c. 5.* aliter Justinianus constituit, nempe quando adsunt tres liberi saltem, tum uxor, debeat habere quartam partem hæreditatis, si autem adsint plures quàm tres, tum debere illa accipere portionem filialem, ita tamen ut mulier in illis bonis hæreditariis, quæ accipit, saltem habeat usumfructum, proprietas autem manet penes filios, quod si igitur mater moriatur plena proprietas ad liberos venit. Dn. Struve *S. 7. C. Exerc. XXXIX. th. 38. Fach. lib. 10. c. 72.* Si autem nulli filii adsint, sed vel ascendentes vel collaterales, tum mulier illa bona, quæ accipit, etiam quoad proprietatem sibi acquirit, quoniam proprietas reservata, est in gratiam filiorum, qui ubi non adsunt, mulieri accrescit, idem quoque repetitum est in *Nov. 127. cap. 3.*

Th. 35. Circa has Novellas nempe circa *Nov. 53. 74. 117. & 127.* Dd. varias movent quæstiones, quæ etiam suam habent utilitatem I. quæritur, quæ mulier sit inops, & quis maritus opulentus; sed hoc in genere definiri non potest, alia enim, mulier est Principis, alia Comitis, alia Nobilis, alia Doctoris

ris

ris &c. adeoque hoc arbitrio iudicis est relinquendum. Me-
noch. de arbitr. iudicium quæst. casu 65. Rittershus. in Nov. p. 7
c. 17. n. 6. Schneid. de success. inter vir. & uxor. n. 16. Borcholt.
de gradib. p. 255. & plures alii, quos allegat; nisi forte dicere
velis, quæcunque mulier tantum habet in bonis, ut possit suum
statum inde tolerabiliter sustentare, illa non est inops, sed quæ-
ritur, quantum in bonis esse debeat? & hoc rursus in genere de-
terminari non potest. 2. Quæritur, si uxor habeat aliquam
dotem, sed tamen exiguam, ut ipsi alendæ non possit suffice-
re, an etiam Nov. locum habeant? omnino. Dicis ipsa
verba reclamant. Resp. mens legum magis est spectanda, quam
verba. 3. Quæritur, an vidua dotem non habens ad secunda
vota transiens, portionem hæreditariam nondum exactam ab
hæredibus prioris vel secundi matrimonii petere debeat? non-
nulli quartam exigendam esse à prioris mariti hæredibus di-
cunt: Contrarium tamen placuit aliis: dicunt, vidua iterando
nuptias facit cessare juris fictionem illam cuius respectu hoc
jus ipsi tributum, quâ in viduitate prius matrimonium durare
censetur arg. l. fin. C. de bon. matern. & iterum viduâ factâ non,
in priori, sed posteriori matrimonio vivere creditur, ut videre
licet apud Forsterum, & apud Treutlerum *ib. d. lit. D.* 4. Quæ-
ritur an Nov. ad maritum pertineant, nempe si maritus habeat
opulentam uxorem, & maritus sit pauper, an etiam maritus possit
habere quartam ex hæreditate mulieris suæ? hoc nusquam vi-
detur decisum, in omnibus Nov. non fit mentio mariti, dein-
de videtur reclamare ratio, maritus naturaliter tenetur alere
uxorem, è contra non tenetur alere maritum uxor, adeoque
naturaliter loquendo illi succedimus ex debito, qui nos alere
tenetur. Atqui maritus tenetur alere uxorem, Ergo. 3. uxor
suam dignitatem habet à marito, adeoque ut illam dignita-
tem post mortem mariti conservet mulier, necessarium fuerit
aliquid bonorum relinquere; è contra maritus non à muliere,
sed ex se ipso habet suam dignitatem, & putat Rittershusius p. 7.
c. 17. n. 9. ad maritum omnes has Nov. non pertinere, & per-
consequens maritam, licet inops sit, ex opulentæ suæ uxoris hæ-
reditate nihil posse accipere. Plures quæstiones vide apud

E

Rit-

Rittershus. p. 7. cap. 17. Haecenus etiam de successione conjugum.

Th. 36. Jam quinto loco quoque dicendum est de successione Fisci. Quodocunque nulli ad sunt descendentes, neque Ascendentes, neque collaterales, usque ad 10. gradum, inclusive, neque Conjuges, Fiscus demum succedit, vel hodie magistratus merum & mixtum imperium habens occupat. l. 4. C. de bon. vacant. l. scire 1. C. eod. Dn. Richter sect. 5. n. 3. Dn. Struv. in Privato Collegio Jurispr. Rom. German. Forens. lib. 2. tit. 30. Aphor. 27. Causam vero ob quam hic succedat supra dixi. Quinam vero hodie habeant jura fisci apud Dd. nostros non est expeditum, & id non caret controversia; verum ut absque ambagibus hac de re dicam, nemini hodie suo quidem jure competunt jura fisci, nisi qui sit Status Imperii. Si qui vero alii jura fisci exercent, aut ex alieno habent beneficio, aut de facto exercent, quales sunt illae Civitates, quae Status Imperii non sunt, neque tamen Principes seu Comites suos volunt recognoscere, & sunt quidem Civitates Provinciales, sed cum multis exceptionibus. Paulo aliter res se se habet in jure Saxonico, cujus vigore omnes magistratus, qui merum & mixtum Imperium habent exercent jura fisci, ut in Sandrecht lib. 1. art. 28. Tenetur autem Fiscus ejusmodi bona quae non haeredes habent intra quadriennium agnoscere l. 1. §. 2. ff. de jur. fisc. Borcholt. tract. de gmdib. p. 261. alias post hujus temporis lapsum a possessore, qui bona illa possidet, praescribuntur, ita ut post quadriennium Fiscus illa bona vindicare nequeat, tot. tit. C. de quadriennii praescriptione Borcholt. tract. de gmdib. p. 261. Ritterhus. p. 7. c. 19. n. 3. Dn. Richt. sect. 5. n. 9. quod quidem propterea sic est constitutum, ne creditores, quibus ex bonis illis aliquid debetur, creditis suis diutius quam quadriennio carere cogantur, nam si Fiscus adit haereditatem, tenetur non tantum creditoribus, sed etiam omnibus legatariis non aliter satis facere, ac quivis alius privatus l. 1. §. 1. ff. de jur. fisc. l. 11. ff. eodem. sed nullus locus est illustrior, quam Juliani in l. 96. §. 1. ff. de legat. 1. Quoties, inquit, lege Julia bona vacantia ad fiscum pertinent, & legata & fideicommissa praestantur, quae praestare cogeret haeres, a quo relicta erant.

erant. Non tamen ultra vires hæreditatis, quo privilegio Fis-
cus peculiari utitur, cum reliqui qui hæreditatem semel adeunt
omnibus creditoribus in totū satisfacere teneantur, etiamsi tan-
tum in bonis hæreditariis non sit, uti dicitur in *l. 33. ff. soluto ma-
trimonio*. Et hæc non quidem pro materiæ dignitate, sed ratio-
ne instituti & temporis protulisse sufficiat, si quæ forte
minus bella & dextra videantur, Benevolum Lecto-
rem rogo, ut ea dextrè interpretari
velit.

Quomodo jure queat maternas atque pa-
ternas
Res quivis petere, & munus morientis ha-
bere

Legitimè extremum, doctè dum differis, aptè
Ostendis, Temet sinuosa volumina juris
Nocturna ver fassè manu, ver fassè diurna.
Perge, velut pergis, sic Te tua fama sequetur,
Atque eris Aonii pars non ingloria nostri.
Ipsa Themis tandem referet præclara brabea,
Et dabit assidui Tibi munera magna laboris.

*Exiguò carmine vastam eruditionem & in-
signem modestiam Nobilissimi Dn. Re-
spondentis commendare, ejusq; laudan-
dis conatibus applaudere voluit.*

Adrianus Beier, D.

Ma

vid. L. Fene.
stel. lib. de
Magistr. Rō.
c. 19. de
Pretoribus
ibi recen-
sentur (1)
Equi albi (2)
Trabea can-
dida. (3) Ni-
vei Quirites
ad frena
submini-
strantes.

Madrigal.

Drzeiten führte mann
Die Schulken weiß bekleidet
Mit schöner weißen Pferde Pracht;
Bey welcher auch der weisen Römer Nacht
Das ihre That/ in dem Sie fleißig diente
Dem angestellten Schulken Zuge.
Wer so/ wie Er/ geehrter Schulke/ meidet
Die Bahn der dunklen Nacht/ der kan mit Tuge
Des weißen Wagens sich wol recht bedienen/
Darauff die Tugend die/ so ihr erschienen
Mit Eiffer sind/ zu führen pflegt,
Drum steht ein Schulke da/ der hin will fahren/
Wo sich der Mund der weisen Männer regt!
Zuech hin! wir folgen dir mit Preis und Lobe nach!

Zu dessen Versicherung spielete auff den
belobten Nahmen seines hochwer-
then Sönners/ als Er seiner Ge-
lehrsamkeit wol nachsintliches Denck-
mal denen hochgelahrten entwarff/
die Treu-meinende Feder

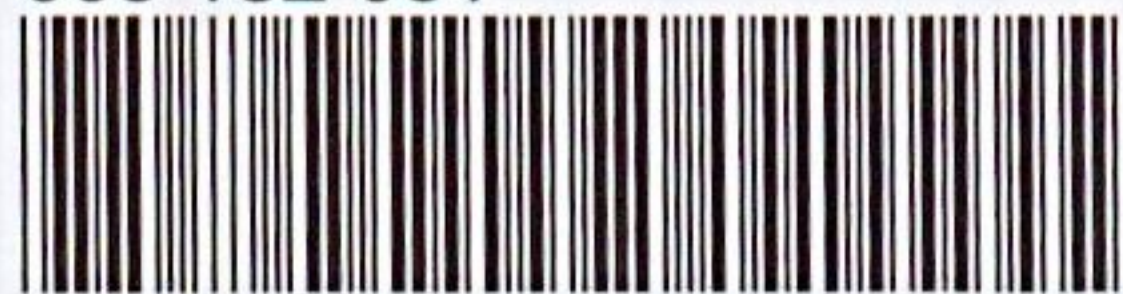
M. Johann Friedrichs Nicolai.

ULB Halle

3

005 132 681

1017

1668, 40 4
43

TE. S. S. TRIADE.
RUM. IN. ILLUSTRIS.
A. PROPTER. SALAM. ACADE-
SUFFRAGANTE.
DENTE,

NOBILISSIMO. AMPLISSIMO
EXCELLENTISSIMO QUE.

D. FRIDERICO.

EREDITARIO. IN.
ANTECESSORE. HUIUS.
ERATISSIMO. CONSILIARIO
FACULTATIS. JURIDICÆ. CURIÆ.
INATUS. ASSESSORE. GRA-
TORE. ACADEMIÆ.

GRANDO
ET. PRÆCEPTORE
ENDISSIMO.

EM. IURIDICAM.

IONE. AB.

TATO.

IO. JCTORUM.

. P.
ILTZ. STENDA-
ÆO. MARCH.

TOR.
VIII. DIE. MENS. 43
. Q. C.

ANNIS WERTHERI.